

Elisabeth Feldt, sopran, fick sin musikutbildning vid musikhögskolorna i Göteborg och Örebro samt därefter i Piteå. Hon konserterar flitigt med en rik och omväxlande repertoar som innefattar såväl kammarmusik som större orkesterverk. Elisabeth undervisar också i sång på Helsjöns folkhögskola.

Mikael Holmlund studerade pianospel i Oslo och Hannover och bedriver idag en bred musikalisk verksamhet som solist, kammarmusiker, repetitör och kyrkomusiker. Han har mottagit en lång rad stipendier och utmärkelser, däribland Solistpriset 2002.

Elisabeth Feldt och Mikael Holmlund samarbetar sedan ett och ett halvt år tillbaka. Tillsammans har de studerat interpretation för Dorothy Irving och Matti Hirvonen och genomfört ett flertal konserter som fått ett entusiastiskt mottagande från såväl publik som press. Som duo vill de bidra till att öka intresset för romanserna – musik och poesi i optimal förening.

Extas!

Elisabeth Feldt, sopran
Mikael Holmlund, piano

Claude Debussy

(1862-1918)

Ariettes oubliées

(Paul Verlaine)

Edvard Grieg

(1843-1907)

ur Fra Holbergs Tid op. 40

Prélude

Sarabande

Rigaudon

Edvard Grieg

Hjertets melodier

(H. C. Andersen)

Maurice Ravel

(1875-1937)

ur Le Tombeau de Couperin

Prélude

Menuet

Richard Strauss

(1864-1949)

Vier letzte Lieder

Extas! Hos Debussy ömsom blodfylld, ömsom likblek, än mystisk, än ironisk. Hos Grieg huvudlöst kastande mellan lidelse och idyll. Hos den äldre Strauss ödmjuk och sublimerad. Stor musik om stora frågor.

Paul Verlaine (1844-96) levde ett stormigt liv. På det privata planet var han ofta olycklig och föga framgångsrik. Efter studier försörjde han sig som lärare och tjänsteman. 1870 gifte han sig. Äktenskapet varade i fem år.

Efter kejsardömet fall och de militära nederlagen i fransk-tyska kriget (1870-71) ville majoriteten av borgarna och bönderna i den franska landsorten sluta fred och återvända till någon form av monarki, medan huvudstadens radikaldemokratiska småborgare och arbetare ville fortsätta kriget och rädda republiken. Verlaine sympatiserade med de senare och som sådan s k kommunard tvingades han 1871 att gå i landsflykt.

Landsflykten förde honom på långa vandringar i England och Belgien tillsammans med den yngre författarkollegan Arthur Rimbaud. Deras förhållande beskrivs samstämmigt som stormigt; i vissa källor som vänskap och i andra som en homosexuell relation. Tiden tillsammans fick ett lika plötsligt som snöpligt slut när Verlaine riktade ett pistolskott mot Rimbaud. Straffet för

detta blev två år i fängelse. Diktsamlingen *Romances sans paroles* (Sånger utan ord) är det konstnärligt värdefulla resultatet av dessa strapatser. Den publicerades 1874 och i den ingår samtliga sex sånger som framförs i afton.

Sommaren 1829 besökte **Hans Christian Andersen** (1805-75) gode vännen och studiekamraten Christian Voigt i Faaborg. Omedelbart förälskade han sig i vännens syster och det är Riborg Voigts ögon som To brune Øjne handlar om. Olyckligtvis var hon redan så gott som förlovad och gifte sig med en annan. Ur denna förälskelse och med god inspiration från Heine författade H C Andersen åtta dikter som publicerades 1831.

Hermann Hesse (1877-1962) är en av de mest översatta och lästa tyska författarna. Han fick Nobelpriset 1946 och hans verk säljs i stora volymer världen över även idag. Hesse kom från en pietistisk missionärsfamilj. Han läste till präst men rymde från den missionsskola han gick på. I hans produktion finns betydelsefulla romaner och poesi med letandet efter andlighet utanför samhället eller om utanförskapet i sig som genomgående tema.

Den äldsta poeten som finns representerad i programmet är **Joseph von Eichendorff** (1788-1857). Han anses som en av de ledande lyrikerna i Tyskland under 1800-talet. Efter

studier i juridik försörjde han sig som statlig tjänsteman vid olika ministerier fram till sin pension. Eichendorff är förutom av Strauss rikligt tonsatt av Schumann och Wolf.

Claude Debussy har mycket gemensamt med dagens verksamma konstnärer. Under studietiden och tiden därefter påverkades han starkt av det tidstypiska Wagnerinflytandet, men också av orientalisk musik, renässansmusik, ryska tonsättare, och gränssprängande målare och författare. Allt detta smälte samman hos honom i en mycket självständig och förnyande stil, där form och klang får en ny betydelse. Han var inte intresserad av att sätta etikett på sin stil. Debussy blottlägger både den frihet och frustration som finns i Verlaines dikter.

Idag är **Edvard Grieg** mer europeisk och mindre folkloristisk än vanligt, och det har sin naturliga förklaring. Efter sina första organiserade musikstudier i Leipzig fortsatte han 1862 till Köpenhamn och Niels W. Gade, där studierna tog sikte på en internationell skolning. Under tiden fick han kontakt med den norske generationskamraten Richard Nordraak som gav honom fosterländska impulser. Det var under denna period som han närmare lärde känna sin kusin Nina Hagerup, som var sångerska och skulle bli hans hustru. Hjärtets melodier färdigställdes på senhösten 1864 och när Nina och Edvard vid

julen samma år förlovade sig fick hon sångerna som gåva.

Griegs lyriskt romantiska hållning som förenade robust rytmik med folkloristisk inspiration och en dristig personlig harmonik gav impulser till både Debussy och **Maurice Ravel**.

Både Grieg och Ravel vänder sig mot barocken och dess former. På sina personliga sätt dansar de barockens danser i delar av varsin pianosvit. Grieg i äminnelse av författaren Holberg och Ravel till minnet av den store tonsättaren Couperin, som han i skuggan av ett blodigt första världskrig låter stå som symbol för hela sin stolta franska nation.

Vier letzte Lieder (Fyra sista sånger) är mästaren **Richard Strauss** sista kompositioner – sänär som på ett skolsångspel som han skrev för ett barnbarn. Samlingsnamnet som används har uppkommit genom praxis; själv gav Strauss dem inget gemensamt namn. Här är skuggorna mellan dikten och musiken fascinerande. När texten strålar av ljus väver musiken mörka och mångfacetterade undertoner. Sista sången Im Abendrot slutar i en öppen fråga. I efterspelet använder Richard Strauss Livets tema från sin egen symfoniska dikt Tod und Verklärung. När döden kommer nära kan livet inte vänta.